

Nieuwsbrief

POLI ZORG EN ONDERWIJS

mei 2021

In gesprek met Hester Langbein en Marieke de Kreek

MEER VERBINDING TUSSEN YULIUS-ZORG EN YULIUS-ONDERWIJS

De link tussen zorg en onderwijs is niet nieuw. Toch liggen er nog serieuze verbetermogelijkheden, vinden directeuren Hester Langbein (zorg) en Marieke de Kreek (onderwijs). Zij maken zich hard voor een betere verbinding.

Wij zijn expert op het gebied van geestelijke gezondheidszorg en gespecialiseerd onderwijs. Dat biedt ons veel kansen. Het stelt ons namelijk in staat om kinderen in de breedte te ondersteunen bij wat ze in hun ontwikkeling nodig hebben.

Er is een natuurlijke relatie tussen de klinieken en de scholen van Yulius. Op één van onze drie basisscholen (De Atlas) kennen we bijvoorbeeld al groepen (OASE- en de BEO-groep) waarin onderwijs- en zorgmedewerkers samen vorm geven aan een geïntegreerd programma. Deze medewerkers

weten elkaar goed te vinden, de lijntjes zijn kort. Zo maken onderwijs en zorg nu al samen het verschil. Maar Hester en Marieke willen meer.

vervolg artikel op volgende pagina

Yulius

IN DEZE EDITIE

Verbinding tussen zorg en onderwijs

Interview met Hester Langbein en Marieke de Kreek

We gaan uit van de kracht van het kind

Interview met Stefanie Miske-Leeuwenburgh
regiebehandelaar bij de poli Zorg en Onderwijs

De ervaringsverhalen van Lisa en Jayden

Aanbod en contact

In gesprek met Marieke de Kreek en Hester Langbein

MEER VERBINDING TUSSEN ZORG EN ONDERWIJS

vervolg van pagina 1

Uitdagingen op het gebied van wet- en regelgeving en financiering

In een aantal gevallen krijgen kinderen bij ons wel zorg, maar is er nog geen toelatingsverklaring voor het gespecialiseerd onderwijs (cluster 4). Wat is er in zo'n geval mogelijk of nodig om dat soepel te regelen? De omgekeerde situatie komt ook voor: onderwijsmedewerkers zien in afstemming met ouders/verzorgers dat een leerling op een van onze scholen extra ondersteuning (zorg) nodig heeft, maar (nog) niet bij Yulius-zorg staat ingeschreven. Of de wachtlijst maakt dat onderwijs en behandeling niet tegelijk kunnen plaatsvinden waardoor stagnatie in het onderwijsproces dreigt. De complexiteit zit vooral in wet- en regelgeving en financiering. De komende tijd brengen we de hindernissen in kaart: wat zijn reële obstakels en waar liggen al mogelijkheden?

Ruimte om aan te tonen dat het werkt

Van incidentele oplossingen willen we toe naar een structurele integratie in het aanbod. Bijvoorbeeld door preventief ondersteuning vanuit het gespecialiseerde onderwijs en zorg te bieden op een school waardoor een kind in het regulier onderwijs kan blijven en/of zware zorg voorkomen kan worden. Het is beter voor het welzijn van het kind als het dicht in de buurt van thuis in ontwikkeling kan blijven en bijvoorbeeld na school nog steeds met vriendjes en vriendinnetjes uit de wijk kan spelen. Daarmee levert het én persoonlijke voordelen voor de leerling of cliënt én een maatschappelijke besparing op.

Daarnaast willen we ook waar nodig en mogelijk bij de leerlingen in het gespecialiseerde onderwijs van Yulius, zorg bieden om zo zwaardere behandeling en/of opname te voorkomen. Bij Yulius is regelruimte gecreëerd om dit te

verkennen, maar ook in de regio lijkt er enthousiasme en een natuurlijk moment te zijn bij de wethouders en jeugdhulp om hier nadrukkelijker vorm aan te geven.

De poli Zorg en Onderwijs

Een mooi praktijkvoorbeeld van de al bestaande verbinding tussen zorg en onderwijs van Yulius is de poli Zorg en Onderwijs. Dit is een ambulante outreachend expertiseteam, bestaande uit medewerkers met kennis van onderwijs en zorg, dat langs komt op de school. In eerste instantie zijn we gestart op een paar scholen en inmiddels zijn we uitgebreid naar alle reguliere scholen voor basis- en voortgezet onderwijs in de regio's Zuid-Holland Zuid en Rotterdam.

De poli Zorg en Onderwijs brengt de ondersteuningsbehoeften van de leerling in kaart en hierop wordt de behandeling aangesloten. Op die manier bevorderen we een doorlopende schoolloopbaan via een tijdige en integrale aanpak op school en thuis. Er ontstaat een doorlopende lijn van zorg tussen ouders, school, jeugd- en wijkteams, samenwerkingsverbanden en/of andere zorgaanbieders waarbij iedereen zijn expertise inbrengt en verantwoording neemt. De samenwerking tussen zorg en onderwijs is belangrijk en daar maken wij ons hard voor de komende tijd.

Stefanie Miske-Leeuwenburgh

WE GAAN UIT VAN DE KRACHT VAN HET KIND

Samen met haar collega's van de poli Zorg en Onderwijs, helpt Stefanie Miske-Leeuwenburgh leerlingen in het basis- en voortgezet (speciaal) onderwijs die vastlopen op school en psychische problemen hebben. Diagnostiek en behandeling vinden plaats op school tijdens schooltijd, bij het kind en de ouder(s) thuis of op de poli Zorg en Onderwijs.

Stefanie is orthopedagoog-generalist en regiebehandelaar. Zij heeft zowel een onderwijsachtergrond als een achtergrond in de specialistische ggz en is daarmee gespecialiseerd in leer- en gedragsproblemen op school en psychische problematiek. Als regiebehandelaar heeft ze overzicht over het zorgproces en de inhoudelijke behandeling binnen de poli Zorg en Onderwijs.

Voor kinderen uit het basis- en voortgezet onderwijs

Stefanie vertelt: “Wij behandelen kinderen met brede problematiek. Van kleuters die opvallen omdat ze zich anders ontwikkelen dan andere kinderen tot kinderen die weinig aansluiting hebben, gepest worden, moeilijk gedrag vertonen, problemen hebben in de thuissituatie of niet meer naar school gaan. Heel breed dus. Sommige kinderen hebben al veel hulp gehad of zitten op speciaal onderwijs. Maar we zien ook kinderen die nog niet eerder hulp hebben gehad.”

Vooraf overleggen wat de juiste plek is voor een kind

“Voordat een kind bij ons aangemeld wordt, vraag ik altijd om eerst overleg te hebben. Samen met een school, samenwerkingsverband of bijvoorbeeld een wijkteam bespreek ik dan wat de situatie is en of wij kunnen helpen. Daarmee zorgen we dat een kind op de juiste plek terecht komt. Ik merk vaak dat er lang wordt gewacht met contact opnemen. Mijn advies is om bij twijfel niet te lang te wachten;

wanneer je op tijd hulp inschakelt, blijft het vaak klein. Neem gerust contact op om te overleggen.”

Het intakegesprek

“Nadat een kind bij ons is aangemeld, bekijk ik voor de intake de situatie. Welke vooronderzoeken zijn er al gedaan en hoe is de samenwerking tussen ouders en school? Het doel is dat er samengewerkt gaat worden. Het intakegesprek voeren we op school of op de poli Zorg en Onderwijs met het kind en alle betrokkenen zoals ouders, hulpverleners, het samenwerkingsverband van scholen en wijkteams.

“Mijn advies is om bij twijfel niet te lang te wachten; wanneer je op tijd hulp inschakelt, blijft het vaak klein.”

Centraal staat de kracht van het kind. Wat maakt hem of haar gelukkig? Waar is hij of zij goed in? Weten we al genoeg om een interventie te kunnen inzetten of is er eerst meer onderzoek nodig? Samen brengen we zo goed mogelijk de hulpvraag en ondersteuningsbehoefte in kaart. Wij pakken dan de diagnostiek en behandeling op. Soms doen we dat in onderaannemerschap als er al een andere partij betrokken is.“

Diagnostiek

“Wij kunnen veel verschillende diagnostische onderzoeken afnemen zoals een intelligentieonderzoek, een persoonlijkheidsonderzoek en een neuropsychologisch onderzoek. Onderdeel van de diagnostiek kan ook een observatie in de klas zijn. We gaan nooit zomaar in een klas kijken. We vragen toestemming en bekijken wat het juiste moment is. We bespreken de observatie voor met de docent. We bekijken de interactie en beoordelen niet het kind of docent. We kijken naar de aanleiding van het gedrag, het gedrag zelf en de consequentie van het gedrag.

“We bieden maatwerk dat is afgestemd op het kind en zijn of haar omgeving”

Wat je vaak ziet, is dat er in de omgeving iets gebeurt wat een docent niet ziet: een werkvorm, contact met een andere leerling, onduidelijkheid of het tempo wat te hoog ligt. Het lijkt dan of een incident uit het niets komt, maar eigenlijk is er veel aanleiding. Voor een docent is dit soms lastig om zelf op te merken omdat hij op veel dingen moet letten. De aanleiding van ongewenst gedrag kan ook in het kind zelf zitten. Maar dat is ook een observatie. Vervolgens bekijken we wat de oplossing kan zijn binnen de klassensetting of daarbuiten.”

Behandeling

“Meestal regelen we van tevoren dat een school een ruimte heeft waar we één keer per week de leerling kunnen behandelen. Het hangt ook van de hulpvraag af. We bieden maatwerk dat is afgestemd op het kind en zijn of haar omgeving. Denk aan psycho-educatie, cognitieve gedragstherapie, EMDR, trainen van executieve functies, ouder- of leerkracht begeleiding en psychomotorische therapie. Als het nodig is, schakelen we een psychiater in om medicatie in te stellen en dat te begeleiden. We kunnen ook doorverwijzen naar een andere specialistische poli, maar dan blijven we wel betrokken als dat nodig is.”

Ons doel? Succesvol naar school

“Ons doel is dat kinderen zoveel mogelijk in staat worden gesteld om succesvol naar school te gaan. Zodat een kind op zijn plek zit en voldoende handvatten meekrijgt waarmee de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderd kan worden.”

Het verhaal van LISA

Lisa zit in groep 7 van de basisschool. Ze is een enthousiaste leerling maar ze presteert op alle vlakken lager dan haar leeftijdsgenoten. Haar moeder maakt zich zorgen en denkt dat er meer in zit. Ze vindt dat de school te weinig doet en ze ziet dat het zelfvertrouwen van haar dochter steeds minder wordt.

De school schakelt in overleg met Lisa's moeder de poli Zorg en Onderwijs in. Waarom neemt het zelfvertrouwen bij Lisa steeds meer af? En heeft Lisa meer in zich dan ze kan laten zien op school? Het blijkt ook dat zij moeite heeft met concentreren en dat er bij moeder een vermoeden is van dyslexie.

Afspraken tijdens het intakegesprek

Tijdens het intakegesprek met school, Lisa en haar moeder spreken we af om een breed onderzoek te doen, waarin er naar onderliggende factoren wordt gekeken die haar gedrag en prestaties kunnen verklaren.

Uitkomst onderzoeken

Het blijkt dat Lisa een disharmonische, gemiddelde intelligentie heeft, waarin haar sterke punten zijn dat zij een snelle verwerkingsnelheid heeft en een goed auditief werkgeheugen. Zij is echter visueel ruimtelijk minder sterk en heeft moeite om zelf oplossingsstrategieën te bedenken. Ze valt uit op opdrachten die met lezen te maken hebben en ze

heeft een zwakke volgehouden aandacht en impulscontrole. Omdat zij over de gehele linie zwak presteerde en er geen remedial teaching had plaatsgevonden, kon ze niet in aanmerking komen voor vergoede dyslexiezorg.

Hoe gaat het nu?

Lisa krijgt nu medicijnen voor haar aandacht- en concentratieproblemen en impulscontrole. Ze kan zich daardoor veel beter focussen. Ze krijgt Remedial Teaching, waarmee de hiaten worden bijgewerkt. Ze maakt enorme sprongen en haar uitstroomprofiel wordt bijgesteld van praktijkonderwijs naar VMBO-kaderberoepsgerichte leerweg. Toetsen worden haar nu auditief in plaats van schriftelijk aangeboden. Door de aangeboden remedial teaching komt ze toch in aanmerking voor vergoede dyslexiezorg, waardoor haar ontwikkeling nog beter vooruit gaat. Zowel school als haar moeder zien haar groeien: Lisa krijgt veel meer zelfvertrouwen en doet het nu veel beter op school.

De naam en foto van Lisa zijn gefingeerd.

Diagnostiek en behandeling

WAT DOEN WE?

Diagnostiek

Er kunnen verschillende diagnostische onderzoeken worden afgenomen, zoals: dossieronderzoek, intelligentieonderzoek, persoonlijkheidsonderzoek, neuropsychologisch onderzoek, screening dyslexie, ontwikkelingsanamnese, schoolobservatie, gezinsdiagnostisch onderzoek en kinderpsychiatrisch onderzoek.

Behandeling

Er wordt vraaggerichte behandeling geboden en deze kan zowel individueel als in groepsverband plaatsvinden. Er kan gedacht worden aan:

- Individuele of groepsbehandeling, bijvoorbeeld gericht op angstreductie en stemmingsverbetering, traumaverwerking, bevorderen van veilige hechtingsrelaties, gedrags- en emotieregulatie, executieve functies, prikkelverwerkings-problematiek, verbeteren zelfbeeld;
- Psycho-educatie voor leerling, ouders en leerkrachten;
- Cognitieve gedragstherapie, zoals ACT, EMDR en schrijftherapie;
- Oplossingsgerichte therapie;
- Weerbaarheidstraining;
- Ouderbegeleiding/gezinsinterventie, bijvoorbeeld gericht op het ondersteunen van ouders in de opvoedingssituatie, het aanreiken van praktische adviezen, video-hometraining, Oki B;
- Psychomotorische therapie, bijvoorbeeld door middel van ontspanning, beweging, het ondernemen van een activiteit;
- Farmacotherapie (medicatie);
- Advies aan leerkrachten met betrekking tot interventies en de inzet van hulpmiddelen.

Het team

Het team van de poli Zorg en Onderwijs bestaat uit een orthopedagoog-generalist, kinder- en jeugdpsychiater, orthopedagoog, sociotherapeuten/gezinsbehandelaren, psychomotorisch therapeut, onderwijsprofessional en een teamleider. Het team bestaat uit professionals die zowel een onderwijsachtergrond als een achtergrond in de specialistische ggz hebben.

Contra-indicaties

- Verslavingsproblematiek in het geval dit interfereert met alle levensgebieden van de leerling;
- Acute psychiatrische en/of pedagogische crisis waaronder actuele suïcidaliteit;
- Thuiszitter waarbij het samenwerkingsverband niet actief betrokken is en een procedure gestart is om schoolgang te bevorderen;
- Voor slechts afname van IQ-onderzoek wordt ververwezen naar het betrokken samenwerkingsverband of de aan school verbonden orthopedagoog/psycholoog;
- Indien deeltijd-/dagbehandeling is geïndiceerd.

Voorwaarden

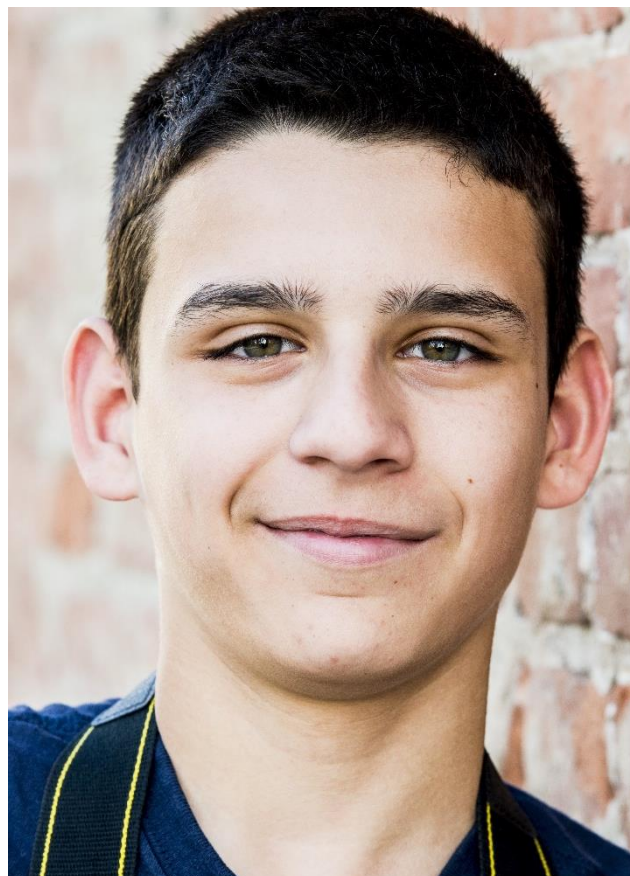
- Bereidheid ouders en school tot samenwerking;
- School heeft een ruimte ter beschikking voor de diagnostiek- en/of behandelcontacten. Daarnaast is er voor de PMT-contacten een ruimte nodig waar veilig bewogen kan worden (denk aan een gymzaal);
- Met toestemming van ouders en school inzicht in leerlingvolgsysteem en ontwikkelingsperspectief-/handelingsplannen.

Het verhaal van JAYDEN

Jayden zit in de tweede klas van de middelbare school. De laatste tijd merkten zijn ouders al dat hij steeds minder graag naar school ging. Ze zagen ook wel dat hij weinig vrienden had maar ze gingen ervanuit dat het vanzelf wel weer goed zou komen. Maar de laatste weken durft hij niet meer naar school. School vreest dat Jayden een thuiszitter gaat worden.

Vanuit de poli Zorg en Onderwijs is diagnostiek gedaan. Jayden blijkt sociale angstproblematiek te hebben. Hij is erg bang voor het oordeel van anderen. Hij durft daardoor niet meer naar school en heeft weinig contact met andere leeftijdsgenoten.

Samen met hem, zijn ouders en school spreken we af dat hij cognitieve gedragstherapie krijgt en traumaverwerking. In kleine stappen en in nauwe samenwerking met de mentor en zorgcoördinator begeleiden we Jayden weer naar school.

De naam en foto van Jayden zijn gefingeerd.

VRAGEN OF AANMELDEN?

Vooroverleg
Verwijzer (samenwerkingsverband, wijkteam of school) heeft een vooroverleg om de situatie te bespreken en of wij kunnen helpen.

Voor vooroverleg kunt u contact opnemen (e-mail: aanmelding@yulius.nl).

Verwijzing
Ouders: Vraag verwijfsbrief voor specialistische ggz (sggz) poli Zorg en Onderwijs bij (huis)arts of wijk/jeugdteam.

Vul aanmeldformulier website in: <https://www.yulius.nl/verwijzers/>

Mail aanmeldformulier en verwijfsbrief naar: aanmelding@yulius.nl

Geef in mail aan dat het een aanmelding voor de poli Zorg & Onderwijs is.

Afspraak intake
Er wordt met de cliënt een afspraak gemaakt voor een intakegesprek

Intake en start
Intakegesprek en start diagnostiek /behandelproces

Yulius

Samen het verschil.
Luisteren. Doen. Ontplooien.